

Arvio hangaarihankkeesta

1 Hankkeen tausta

Kaupunki on rakennuttanut hangaarin Sassin alueelle. Alkuperäinen käyttötarkoitus liittyi Lakeside airpark -hankkeeseen, jolloin tarkoitus oli, että kaupunki vuokraa hangaarin maapohjan siihen liittyvine piha-alueineen määräalana mahdolliselta uudelta omistajalta Lakeside Airpark Finland Oy:ltä. Lakeside airpark -hankkeen kaaduttua hangaari on päätetty rakentaa palvelemaan Mäntän lentopaikan yleisilmailukäyttäjiä ja mahdollistamaan pienkonetoiminnan monipuolinen kehittäminen kentällä.

2 Päätös hankkeesta ja myönnetyt määrärahat

Kaupunginvaltuusto päätti hangaarihankkeelle myönnettävistä määrärahoista talousarvion 2021 hyväksymisen yhteydessä. Urakkakustannusten (526.542 euroa) lisäksi rahoitukseen on luettu suunnittelu- ja yleiskustannuksia. Alun perin hankkeen kokonaiskustannuksiksi on arvioitu 677.000 euroa. Vuoden 2023 talousarvioon kokonaiskustannusarvioksi on kirjattu 627.000 euroa. Seuraavassa taulukossa on kuvattu vuotuiset määrärahat ja toteumat 2021-2023.

	TA	TOT
2021	690	281
2022	180	10
2023	299	432
	1169	723

Taulukko 1. Hangaarihankkeen menomäärärahat talousarvioissa 2021-2023.

Rakentamisen lopulliseksi kustannukseksi kertyi 723.000 euroa. Kun talousarviossa 2023 esitetty kokonaiskustannusarvio oli 627.000 euroa, on hankkeen kokonaismäärärahan ylittyminen näin ollen n. 100.000 euroa/15,3 %. Vuonna 2023 hangaarihanke ylitti vuodelle 2023 osoitetun menomäärärahansa 133.232 eurolla.

3 Kertyneet kustannukset

Seuraavassa taulukossa on koottuna suoritukset toimittajittain 2021-2023 yli 20.000 euron saldojen osalta:

Toimittaja	2021	2022	2023	Yhteensä
BEST-HALL OY			165 320,00	165 320,00
TAMPEREEN PVC-HALLIT OY	131 420,46			131 420,46
LIGNA parts AG			118 720,00	118 720,00
MAANRAKENNUS MIKKO TIENSUU OY	86 451,07		9 811,00	96 262,07
LVI TN PUTKI OY			57 483,97	57 483,97
TAM-TELE OY/FINANCE LINK OY	46 071,00			46 071,00
FIN DOOR OY			32 690,00	32 690,00
KEHAKON OY	2 660,00	6 480,95	13 458,58	22 599,53

Taulukko 2. Kustannukset toimittajittain 2021-2023.

Suurimmat kustannukset ovat kertyneet hallielementtien toimittajilta. Alkuperäinen toimittaja Tampereen PVC-hallit Oy epäonnistui sopimuksen mukaisen hallin toimittamisessa. Best-Hall Oy on suorittanut lisälämmöneristyksen ja ilmanvaihdon lisäyksen sopimuksen mukaisesti. Ligna Parts Ag on toimittanut kääntöpöydän ja Maanrakennus Mikko Tiensuu Oy pohjat ja asematason sopimuksen mukaisesti. LVI TN Putki Oy:n työ liittyy lämmöntuotantoon ja -jakoon ja tilattiin paikkaamaan alkuperäisen toimittajan puutteellisia suoritteita.

Kehakon Oy toimi hankkeessa rakennuttajakonsulttina. Toimittajien laskut on tarkastettu kaupungin viranhaltijoiden ja rakennuttajakonsultin yhteistyönä. Laskujen maksuerien oikea-aikaisuuden tarkastus tapahtui työmaata valvovan rakennuttajakonsultti toimesta. Rakennuttajakonsultti on ilmoittanut kunkin maksuerän maksuluvan tilapalvelut-yksikölle. Maksuluvat on toimitettu sähköpostitse kaupungin viranhaltijalle. Tilapalvelut-yksikössä on tarkastettu maksuerien suuruus ennen maksuun laittoa. **Tarkastuslautakunnan kokouksissa saatujen selvitysten mukaan rakennustyömaan töiden valvonta ja laskujen tarkastus on ollut puutteellista.**

Kaupunki tilasi saadun selvityksen mukaan urakan alun perin huomattavan edulliseen hintaan.

4 Hankkeen eteneminen

Hanke viivästyi aikatauluiltaan merkittävästi. Urakan piti alkuperäisen sopimuksen mukaisesti olla valmis 20.10.2021. Tampereen PVC-hallit Oy epäonnistui sopimuksen mukaisen hallin toimittamisessa monilta osin. Ehdotetut ilmalämpöpumput eivät sopineet rakennukseen. Lämmöneristys oli puutteellinen. Työmaalla ei ollut lainkaan toimintaa vuoden 2022 aikana. Tampereen PVC-hallit Oy meni lopulta konkurssiin. Rakennusurakoitsijan jäljiltä vain teräsrunko, valaistus ja ulkokuori olivat paikallaan. Hankintoja jouduttiin tekemään alkuperäisen rakennusurakoitsijan jälkeen muun muassa seuraavasti: rungon terästen kiinnitys maahan, ulkokuoren PVC-kankaan kiinnitys betoniin, ovien kynnyksen hankinta, lämmitysjärjestelmä, lisäeristys, ovet, koko sähköjohdotuksen uusinta ja sähkökeskus.

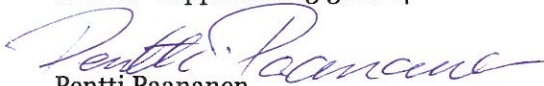
Saadun selvityksen mukaan työmaa- ja suunnittelukokouksia on pidetty liian harvoin huolimatta Tampereen PVC-Hallit Oy:n toimitusvaikeuksista ja edullisesta hinnasta.

5 Johtopäätökset

Hangaarihankkeesta, joka toteutettiin alkuperäisestä tavoitteesta poiketen, kertyi kaupungille suunniteltua enemmän kustannuksia n. 100.000 euroa. Kaupungin viranhaltijoiden vaihtuminen kesken hankkeen on varmasti vaikuttanut hankkeen toteuttamiseen ja rakennuttajakonsultin valvontaan. Myös jälkikäteistä tarkastelua hankaloittaa kaupungin viranhaltijoiden vaihtuminen. Hankkeesta on raportoitu päättäjille tarkemmin vuonna 2023. Osavuosikatsauksessa 30.6.2023 (kaupunginvaltuusto 2.10.2023 § 103) todettiin, että Sassin hangaarin viimeistelyä jatkettiin kilpailuttamalla oleellisia hankintoja käyttöönoton kannalta. Kustannustason todettiin olevan hieman korkeampi kuin hankkeistamisvaiheessa arvioitu. Erillisurakkasopimusten todettiin solmitun sittemmin. Kaupunginhallitus päätti 6.3.2023 § 73 saattaa hankkeen loppuun päättämällä lisäeristyksen, kääntöpöydän, ovien ja muiden käyttöönoton kannalta oleellisten hankintojen suorittamisesta.

Pöytäkirjamateriaalista ei ilmene, millä tasolla hanketta on avattu valtuutetuille vuotuisissa talousarviokäsittelyissä. Näin ollen valmistelun riittävydestä ja oikeellisuudesta on mahdotonta ottaa kantaa. Merkittävät viivästymiset ja muut negatiiviset käänneet hankkeissa tulee saattaa valtuuston tietoon riittävän seikkaperäisesti ja ajallaan.

Mänttä-Vilppulassa 13.5.2024

Pentti Paananen
puheenjohtaja

Tauno Mäkelä
varapuheenjohtaja

Kyllikki Lahtinen
jäsen

Laura Linkoneva
jäsen

Seppo Tamminen
jäsen

Ilari Karhu
JHT-, HT-tilintarkastaja